Zakon o medijima

Zbirni podatci

Narodne novine 59-1324/2004, 84-1795/2011, 81-1707/2013
Vrijedi/Primjena: od 7.7.2013
Vrijedi na dan: 24.07.2015
Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO

Sadržaj po poglavljima

I. OPĆE ODREDBE 1
II. OPĆA NAČELA 2
1. Sloboda medija 2
2. Obveze države radi poticanja pluralizma i raznovrsnosti medija 3
3. Dostupnost javnim informacijama 3
4. Zaštita privatnosti 4
III. PRAVA I OBVEZE NAKLADNIKA 4
1. Nakladnik 4
2. Prijava tiska 4
3. Informacije o nakladniku i mediju od interesa za javnost 5
4. Medijska načela i obveze 5
5. Oglašavanje 6
6. Odgovornost za štetu 6
7. Glavni urednik 7
IV. PRAVA I OBVEZE NOVINARA 7
1. Statut medija 7
2. Pravo novinara na izražavanje stajališta 7
3. Pravo novinara da odbije izvršiti nalog 7
4. Zaštita ugleda autora 7
5. Zaštita izvora informacije 8
V. JAVNOST VLASNIŠTVA 8
1. Transparentnost vlasničke strukture 8
2. Udjeli stranih osoba 8
3. Dostava izvještaja o poslovanju medija 8
4. Zaštita tržišnog natjecanja 9
5. Distribucija tiska 9
VI. OBJAVLJIVANJE ISPRAVAKA I ODGOVORA 9
1. Pravo na ispravak objavljene informacije 9
2. Pravo na odgovor na objavljenu informaciju 12
VII. PREKRŠAJNE ODREDBE 12
VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE 13

Tekst

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju pretpostavke za ostvarivanje načela slobode medija, prava novinara i drugih sudionika u javnom informiranju na slobodu izvješćivanja i dostupnost javnim informacijama, prava i obveze nakladnika, javnost vlasništva, ostvarivanje prava na ispravak i odgovor, način obavljanja distribucije tiska, način zaštite tržišnog natjecanja, te prava i obveze drugih pravnih i fizičkih osoba koje djeluju na području javnog informiranja.

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjivat će se i tumačiti sukladno Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Članak 1.a

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu s Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376, 27. 12. 2006.).

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

Mediji su: novine i drugi tisak, radijski i televizijski programi, programi novinskih agencija, elektroničke publikacije, teletekst i ostali oblici dnevnog ili periodičnog objavljivanja uredničkim oblikovanih programskih sadržaja prijenosom zapisa, glasa, zvuka ili slike. Mediji nisu knjige, udžbenici, bilteni, katalozi ili drugi nositelji objavljivanja informacija koji su namijenjeni isključivo obrazovnom, znanstvenom i kulturnom procesu,

oglašavanju, poslovnoj komunikaciji, radu trgovačkih društava, zavoda i ustanova, udruga, političkih stranaka, vjerskih i ostalih organizacija, školska glasila, »Narodne novine« Republike Hrvatske, službena glasila jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i ostala službena priopćenja, plakati, letci, prospekti i transparenti, te video stranice bez žive slike i druge besplatne obavijesti, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Javno informiranje jest ono informiranje koje se ostvaruje posredstvom medija.

Programski sadržaji medija (u daljnjem tekstu: programski sadržaji) su informacije svih vrsta (vijesti, mišljenja, obavijesti, poruke i ostale informacije) te autorska djela koja se objavljuju putem medija u svrhu obavješćivanja, te zadovoljavanja kulturnih, znanstvenih, obrazovnih i ostalih potreba javnosti.

Programske osnove medija su odabrani programski sadržaji (opći ili specijalizirani) što ih pri pokretanju medija utvrđuje i objavljuje nakladnik.

Nakladnik medija (u daljnjem tekstu: nakladnik) je svaka fizička ili pravna osoba koja putem medija objavljuje programske sadržaje i sudjeluje u javnom informiranju, bez obzira na tehnička sredstva preko kojih se njegovi urednički oblikovani programski sadržaji objavljuju, prenose ili su dostupni javnosti.

Novinski nakladnik je fizička ili pravna osoba koja objavljuje programske sadržaje putem tiska.

Novinar je fizička osoba koja se bavi prikupljanjem, obradom, oblikovanjem ili razvrstavanjem informacija za objavu putem medija, te je zaposlena kod nakladnika na temelju ugovora o radu ili obavlja novinarsku djelatnost kao samostalno zanimanje, u skladu sa zakonom.

Glavni urednik je novinar ovlašten za uređivanje medija kojeg imenuje nakladnik na način propisan zakonom. U elektroničkim medijima glavnim urednikom se smatra direktor programa ukoliko glavni urednik nije imenovan.

Samoregulacijski akti su pravila novinarske struke i etike, statut medija, kao i drugi akti kojima se utvrđuju strukovna i druga pravila ponašanja ili uređuju odnosi u medijskoj djelatnosti, a koje samostalno utvrđuju nakladnici, novinari i njihove udruge.

Tisak su novine i druga povremena izdanja koja izlaze u razmacima od najviše šest mjeseci, a u nakladi većoj od 500 primjeraka. Tiskano djelo koje izlazi povremeno u nakladi manjoj od 500 primjeraka smatrat će se tiskom ako je namijenjeno raspačavanju.

Općeinformativni tisak je onaj koji skupno objavljuje programske sadržaje namijenjene kontinuiranom informiranju javnosti o aktualnom društvenom, osobito političkom, gospodarskom, socijalnom, kulturnom životu i drugim zbivanjima u Hrvatskoj i svijetu.

Informacija je podatak, tekst, fotografija, crtež, karikatura, film, usmeno izvješće, vrijednosni sud ili drugi prilog objavljen u mediju.

Javna informacija je svaka informacija u posjedu tijela izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i drugih pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju javnu službu ili dužnost, a koja se odnosi na njihov rad i djelovanje.

Intervju je razgovor i izjava u pisanome ili usmenom obliku, namijenjen objavljivanju u mediju.

Autorizacija je potvrda autentičnosti izjave ili razgovora namijenjenog objavljivanju dana u pisanom ili usmenom obliku ako postoji tonski zapis o usmenoj autorizaciji.

Privatnost razumijeva osobni i obiteljski život, a prije svega, pravo na život po vlastitom izboru i opredjeljenju.

Nadležno ministarstvo je Ministarstvo kulture.

II. OPĆA NAČELA

1. Sloboda medija

Članak 3.

(1) Jamči se sloboda izražavanja i sloboda medija.

(2) Sloboda medija obuhvaća osobito: slobodu izražavanja mišljenja, neovisnost medija, slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i raspačavanja informacija u cilju informiranja javnosti; pluralizam i raznovrsnost medija, slobodu protoka

informacija i otvorenosti medija za različita mišljenja, uvjerenja i za raznolike sadržaje, dostupnost javnim informacijama, uvažavanje zaštite ljudske osobnosti, privatnosti i dostojanstva, slobodu osnivanja pravnih osoba za obavljanje djelatnosti javnoga informiranja, tiskanja i raspačavanja tiska i drugih medija iz zemlje i inozemstva, proizvodnju i objavljivanje radijskog i televizijskog programa, kao i drugih elektroničkih medija, autonomnost urednika, novinara i ostalih autora programskih sadržaja u skladu s pravilima struke.

(3) Slobode medija dopušteno je ograničiti samo kada je i koliko je to nužno u demokratskom društvu radi interesa nacionalne sigurnosti, teritorijalne cjelovitosti ili javnoga reda i mira, sprječavanja nereda ili kažnjivih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudbene vlasti samo na način propisan zakonom.

(4) Zabranjeno je prenošenjem programskih sadržaja u medijima poticati ili veličati nacionalnu, rasnu, vjersku, spolnu ili drugu neravnopravnost ili neravnopravnost na temelju spolne orijentacije, kao i ideološke i državne tvorevine nastale na takvim osnovama, te izazivati nacionalno, rasno, vjersko, spolno ili drugo neprijateljstvo ili nesnošljivost, neprijateljstvo ili nesnošljivost na temelju spolne orijentacije, poticati nasilje i rat.

Članak 4.

(1) Nitko nema pravo prisilom ili zloporabom položaja utjecati na programski sadržaj medija, ni na bilo koji drugi način nezakonito ograničavati slobodu medija.

(2) O povredama slobode izražavanja i slobode medija odlučuje sud.

2. Obveze države radi poticanja pluralizma i raznovrsnosti medija

Članak 5.

(1) Republika Hrvatska potiče i štiti pluralizam i raznovrsnost medija na način propisan zakonom.

(2) Poticat će se proizvodnja i objavljivanje programskih sadržaja koji se odnose na:

– ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost svih državljana Republike Hrvatske,

– ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost svih Hrvata izvan granica Republike Hrvatske,

– ostvarivanje prava na javno informiranje i na obaviještenost pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj,

– informiranje javnosti o nacionalnim manjinama i pitanjima ostvarivanja manjinskih prava u Republici Hrvatskoj, te poticanje tolerancije i kulture dijaloga,

– ostvarivanje ljudskih prava građana i uređivanje pravne i socijalne države, te promicanje razvoja svijesti o ravnopravnosti žena i muškaraca,

– očuvanje hrvatskoga nacionalnog i kulturnog identiteta,

– poticanje kulturnog i umjetničkog stvaralaštva,

– razvoj obrazovanja, znanosti i umjetnosti,

– zaštitu prirode, okoliša i ljudskoga zdravlja,

– medije namijenjene informiranju osoba s posebnim potrebama,

– pokretanje novih tiskanih medija, osobito lokalnih i neprofitnih medija, te medija nevladinih udruga.

(3) Odluke o državnim potporama radi ostvarivanja zadaća iz stavka 1. ovoga članka su javne i donose se sukladno posebnom zakonu. Ministar nadležnog ministarstva propisat će pravilnikom uvjete, kriterije i postupak provođenja redovnoga godišnjega javnog natječaja za dodjelu državnih potpora iz sredstava državnog proračuna.

3. Dostupnost javnim informacijama

Članak 6.

(1) U cilju objave informacija putem medija tijela izvršne, zakonodavne i sudbene vlasti te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i ostale pravne i fizičke osobe koje obavljaju javnu službu i/ili dužnost dužni su davati točne, potpune i pravovremene informacije o pitanjima iz svog djelokruga.

(2) Informacije u posjedu osoba iz stavka 1. ovoga članka dostupne su novinarima pod jednakim uvjetima.

(3) Čelnik tijela ili pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka dužan je sukladno zakonu urediti način davanja informacija za javnost te odrediti osobu koja osigurava dostupnost javnim informacijama sukladno ovom i posebnom zakonu.

(4) Čelnik tijela ili osobe iz stavka 1. ovoga članka i osoba iz stavka 3. ovoga članka dužna je u primjerenom roku dati novinarima zatražene informacije, te odgovara za točnost danih informacija.

(5) Osoba iz stavka 3. ovoga članka može uskratiti davanje informacije kada:

– su tražene informacije radi zaštite javnog interesa na propisan način određene kao državna ili vojna tajna,

– bi objavljivanje predstavljalo povredu tajnosti osobnih podataka sukladno zakonu, osim ako se njihovom objavom može spriječiti izvršenje težega kaznenog djela ili spriječiti neposredna opasnost za život ljudi i njihovu imovinu.

(6) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka odgovorna osoba mora pisano obrazložiti razloge uskrate informacije u roku od tri radna dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva.

(7) U slučaju uskraćivanja javne informacije novinar ima pravo podnijeti tužbu zbog nezakonite radnje nadležnom sudu. O tužbi nadležni sud odlučuje u hitnom postupku po posebnom zakonu, tijekom kojega će preispitati razloge za uskraćivanje javne informacije. Ako sud utvrdi da ne postoji razlog za uskratu informacije propisan ovim Zakonom, ukinut će odluku o uskrati informacije i naložiti davanje tražene informacije.

4. Zaštita privatnosti

Članak 7.

(1) Svaka osoba ima pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti.

(2) Osoba koja obavlja javnu službu ili dužnost ima pravo na zaštitu privatnosti, osim u slučajevima koji su u vezi s javnom službom ili dužnosti koju osoba obavlja.

(3) Osoba koja svojim izjavama, ponašanjem i drugim djelima u vezi s njezinim osobnim ili obiteljskim životom sama privlači pozornost javnosti ne može zahtijevati istu razinu zaštite privatnosti kao drugi građani.

Članak 8.

Nema povrede prava na zaštitu privatnosti ako u pogledu informacije prevladava opravdani javni interes nad zaštitom privatnosti u odnosu na djelatnost novinara ili na informaciju.

III. PRAVA I OBVEZE NAKLADNIKA

1. Nakladnik

Članak 9.

(1) Nakladnik je obvezan obavljati djelatnost na području javnog informiranja u skladu s odredbama ovoga i posebnog zakona.

(2) Nakladnik obavljajući svoju djelatnost može izrađivati, odnosno proizvoditi programske sadržaje i za drugog nakladnika ili tehničkog prijenosnika programskih sadržaja.

Članak 10.

brisano

~~Pravna ili fizička osoba koja nije upisala djelatnost nakladnika u sudski ili drugi registar sukladno ovom ili posebnom zakonu ne smatra se nakladnikom u smislu ovoga Zakona.~~

Članak 11.

(1) Novinski nakladnik može se u Republici Hrvatskoj osnovati i upisati u sudski ili drugi odgovarajući registar kao pravna ili fizička osoba ako uz uvjete propisane zakonom ima sjedište i uredništvo u Republici Hrvatskoj.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, novinski nakladnik sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru može trajno obavljati djelatnost novinskog nakladnika u Republici Hrvatskoj ako se upiše u sudski ili drugi odgovarajući registar i ima uredništvo u Republici Hrvatskoj.

(3) Novinski nakladnik sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili drugoj državi ugovornici Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru može obavljati djelatnost novinskog nakladnika u Republici Hrvatskoj na privremenoj ili povremenoj osnovi sukladno odredbama Zakona o uslugama.

2. Prijava tiska

Članak 12.

(1) Novinski nakladnik prijavljuje izdavanje tiska u Upisnik koji se vodi pri Hrvatskoj gospodarskoj komori.

(2) Prijava iz stavka 1. ovoga članka treba sadržavati ove podatke:

– tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište nakladnika te ime i prezime odgovorne osobe nakladnika,

– naziv novina ili drugoga tiska,

– jezik, pismo i periodičnost izdavanja,

– planiranu prosječnu nakladu,

– tvrtku i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište tiskara,

– ime, prezime i prebivalište glavnoga urednika,

– podatke o strukturi vlasništva u skladu s ovim Zakonom.

(3) Prijavi iz stavka 1. ovoga članka prilaže se izvadak iz sudskoga ili drugog registra, a pravne i fizičke osobe koje će djelatnost nakladnika obavljati na neprofitan način prilažu i akt kojim je to određeno.

(4) U Upisnik iz stavka 1. ovoga članka prijavljuju se i pravne osobe koje obavljaju djelatnost distribucije tiska. Prijava treba sadržavati tvrtku i sjedište pravne osobe te ime i prezime odgovorne osobe. Prijavi se prilaže izvadak iz sudskog registra i Opći uvjeti distribucije tiska iz članka 38. ovoga Zakona.

(5) Hrvatska gospodarska komora ne smije odbiti izdavanje potvrde o prijavi ako prijava sadrži sve podatke iz stavka 2., 3. i/ili 4. ovoga članka.

(6) Hrvatska gospodarska komora dužna je potvrdu iz stavka 5. ovoga članka izdati u roku od tri radna dana od dana primitka prijave, ako prijava sadrži sve podatke iz stavka 2. i/ili 4. ovoga članka, ili u istom roku pozvati nakladnika da prijavu dopuni.

(7) Ako Hrvatska gospodarska komora ne postupi sukladno

stavku 6. ovoga članka, smatra se da je izdana potvrda o prijavi tiska.

(8) Nakladnik je dužan u Upisnik prijaviti svaku promjenu podataka navedenih u prijavi. Nakladnik je dužan Hrvatsku gospodarsku komoru obavijestiti o odluci o prestanku izdavanja tiska najkasnije na dan objave posljednjeg izdanja (broja) toga tiska.

(9) Ako u razdoblju duljem od šest mjeseci od dana podnošenja prijave, odnosno od dana izdavanja posljednjega izdanja, nakladnik ne izda novo izdanje, smatrat će se da je odustao od izdavanja tog tiska.

(10) Obveze nakladnika iz ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju i na programe novinskih agencija.

3. Informacije o nakladniku i mediju od interesa za javnost

Članak 13.

(1) Javnost ima pravo na informacije o poslovanju nakladnika.

(2) Pravo javnosti iz stavka 1. ovoga članka ograničeno je objavljivanjem informacija o nakladniku i mediju propisanih zakonom.

Članak 14.

(1) Nakladnik samostalno utvrđuje programsku osnovu medija.

(2) Nakladnik je obvezan putem medija najmanje jednom u svakoj kalendarskoj godini obavijestiti javnost o vlasničkoj strukturi, poslovnim rezultatima, prosječnoj nakladi, odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti.

(3) Prije promjene ili bitne dopune programske osnove nakladnik je dužan pribaviti mišljenje uredništva.

Članak 15.

(1) Nakladnik je dužan na vidnom mjestu svakoga pojedinog nositelja programskog sadržaja (npr. primjerak tiska, televizijska emisija) osigurati objavu sljedećih podataka:

– tvrtku i sjedište, odnosno ime i prezime i prebivalište nakladnika,

– ime i prezime glavnog urednika, odnosno odgovornih urednika, te imena i prezimena urednika pojedinih programskih grupa, u skladu s unutarnjom organizacijom uredništva,

– ime i prezime, odnosno tvrtku i sjedište tiskare i datum tiska ili pretiska, te broj tiskanih primjeraka, kada se radi o tiskovnom mediju,

– nadnevak produkcije (mjesec i godina) kad se radi o radijskom i televizijskom programu.

(2) Obveza iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na nakladnike elektroničkih medija tako da se podaci objavljuju na početku i na kraju radijskih i televizijskih programa, odnosno od ponoći do jedan sat ukoliko se program objavljuje neprekidno, te na odgovarajući način kod urednički oblikovanih elektroničkih publikacija.

(3) Odredba stavka 1. ovoga članka se ne primjenjuje na nositelje programskih sadržaja koji se u Republici Hrvatskoj izrađuju ili umnažaju za stranog naručitelja te su namijenjeni prijenosu izvan područja Republike Hrvatske.

(4) Naziv, odnosno zaštitni znak (logotip) radijskog i televizijskog programa mora se objaviti najmanje jedanput u svakom satu objavljivanja programa.

4. Medijska načela i obveze

Članak 16.

(1) Mediji su dužni poštovati privatnost, dostojanstvo, ugled i čast građana, a osobito djece, mladeži i obitelji bez obzira na spol i spolno opredjeljenje. Zabranjuje se objavljivanje informacija kojima se otkriva identitet djeteta, ukoliko se time ugrožava dobrobit djeteta.

(2) Mediji su dužni poštovati pravo na zaštitu identiteta svjedoka i oštećenika kaznenih djela, i bez njihova znanja i pristanka ne smiju otkriti njihov identitet.

Članak 17.

Nakladnik objavljuje na odgovarajućim mjestima svakoga programskog sadržaja sljedeće podatke:

– ime i prezime autora objavljenog priloga, osim ako se autor tome protivi,

– ime i prezime osobe, odnosno tvrtku nositelja autorskih prava glede objavljenih programskih sadržaja, osim u tiskovnim medijima i radijskim programima,

– naziv pravne, odnosno ime i prezime fizičke osobe koja čuva korišteno kulturno dobro ili arhivsko gradivo, odnosno odgovarajuću reprodukciju,

– naziv medija iz kojega je preuzet programski prilog ili isječak iz programskog priloga, osim ako je međusobnim ugovorom određeno drugačije.

Članak 18.

Uz informacije koje se prenose iz drugih domaćih i inozemnih medija mora biti naznačen medij iz kojega se informacija prenosi.

Članak 19.

(1) U slučaju ratnoga stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske, te velikih prirodnih nepogoda nakladnik je obvezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela objaviti bez naknade proglase, kao i službena

priopćenja nadležnih državnih tijela.

(2) U slučaju tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća i epidemija kad postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, sigurnost zemlje, te javni red i mir, nakladnik je obvezan na zahtjev nadležnoga državnog tijela objaviti bez naknade proglase, kao i službena priopćenja nadležnih državnih tijela.

(3) Zahtjev iz stavka 1. i 2. ovoga članka podnosi se u pisanom obliku i mora sadržavati podatke koji dokazuju njegovu autentičnost i pravnu utemeljenost.

5. Oglašavanje

Članak 20.

(1) Oglas je plaćena obavijest čiju objavu naruči pravna ili fizička osoba s namjerom da time pospješi pravni promet proizvoda, usluga, nekretnina, prava ili obveza, pridobije poslovne partnere ili u javnosti ostvari ugled ili dobro ime. Oglašavanje se obavlja uz novčanu ili drugu naknadu ili u svrhu samopromidžbe. Oglas mora biti jasno označen kao takav i vidljivo odijeljen od drugih programskih sadržaja. Oglas ne smije biti takav da kod gledatelja, slušatelja ili čitatelja izazove dojam kao da je riječ o programskom sadržaju medija.

(2) Oglašavanjem se ne smatraju:

– izjave nakladnika u svezi s njegovim programskim sadržajima i sporednim proizvodima koji proizlaze iz programa,

– besplatne najave izvođenja javnih radova i usluga, te dobrotvornih aktivnosti,

– besplatno prezentiranje umjetničkih djela.

(3) Besplatno oglašavanje mora biti posebno označeno.

(4) Nije dopušteno prikriveno i prijevarno oglašavanje. Prikrivenim oglašavanjem smatrat će se svaka novinarska forma (pisani tekst, fotografija, slika, crtež i dr.) koja je na bilo koji način plaćena, a nije jasno označena kao oglašavanje.

(5) Sponzorirani programski sadržaji moraju pri objavljivanju biti jasno označeni kao takvi imenom sponzora ili njegovim znakom.

(6) Za sadržaj oglasnih poruka odgovoran je isključivo oglašivač.

(7) Nije dopušteno oglašavanje oružja i streljiva, pirotehničkih sredstava, duhana i duhanskih proizvoda, lijekova i medicinskih postupaka koji su dostupni jedino na liječnički recept, te droge, alkohola i alkoholnih pića, osim ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(8) Nije dopušteno oglašavanje u kojem se žene i muškarci prikazuju na uvredljiv ili ponižavajući način, s obzirom na spol ili spolno opredjeljenje.

6. Odgovornost za štetu

Članak 21.

(1) Nakladnik koji informacijom objavljenom u mediju prouzroči drugome štetu dužan ju je naknaditi, izuzev u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

(2) Šteta je umanjenje nečije imovine ili sprječavanje njezina povećanja (materijalna šteta) te nanošenje drugom fizičkog ili psihičkog bola ili straha (nematerijalna šteta).

(3) Na utvrđivanje odgovornosti za naknadu štete primjenjuju se propisi o obveznim odnosima, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(4) Nakladnik ne odgovara za štetu ako je informacija kojom je šteta učinjena:

– vjerno izvješće s rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti, te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili na javnom skupu ili je prenesena iz akta tijela zakonodavne, izvršne ili sudbene vlasti ili tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a njezin smisao nije promijenjen uredničkom obradom,

– objavljena unutar autoriziranog intervjua,

– utemeljena na točnim činjenicama ili na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su točne i poduzeo je sve potrebne mjere za provjeru njihove točnosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije i ako je postupano u dobroj vjeri,

– fotografija oštećenika snimljena na javnome mjestu ili je fotografija oštećenika snimljena uz njegovo znanje i pristanak radi objavljivanja, a oštećenik nije zabranio objavljivanje, odnosno ograničio pravo autora fotografije na iskorištavanje djela,

– točna, a iz okolnosti slučaja proizlazi da je novinar u dobroj vjeri zaključio da se oštećenik slaže s njezinim objavljivanjem,

– proizašla iz vrijednosnih sudova autora čije je objavljivanje bilo u javnom interesu i ako je ta informacija dana u dobroj vjeri.

(5) Stavak 4. ovoga članka ne odnosi se na osobne podatke kojih je tajnost propisana zakonom, na informacije o maloljetnim osobama, te informacije prikupljene na nezakonit način.

(6) Postojanje pretpostavki odgovornosti za štetu dokazuje tužitelj, dok postojanje pretpostavki za oslobođenje od odgovornosti za štetu iz stavka 4. ovoga članka dokazuje tuženik.

(7) Ako je informacija autorizirana, a pojedini dijelovi sadrže očevidne uvrede ili klevete, autorizacija ne isključuje i solidarnu odgovornost nakladnika i glavnog urednika, ukoliko nisu postupali u dobroj vjeri.

Članak 22.

(1) Nematerijalna šteta u pravilu se naknađuje objavljivanjem ispravka informacije i isprikom nakladnika, te isplatom naknade sukladno općim propisima obveznog prava.

(2) Pravo na tužbu za naknadu nematerijalne štete sukladno općim propisima obveznog prava ima osoba koja je prethodno zatražila od nakladnika objavljivanje ispravka sporne informacije odnosno isprike nakladnika kada ispravak nije moguć.

Članak 23.

Tužba za naknadu štete može se podnijeti najkasnije u roku od tri mjeseca od dana saznanja za objavu informacije kojom je šteta prouzročena.

7. Glavni urednik

Članak 24.

(1) Novine i druga povremena izdanja, radijske i televizijske postaje, te programi novinskih agencija moraju imati glavnog urednika kojeg imenuje i razrješava nakladnik u skladu sa zakonom i statutom. Prije imenovanja ili razrješenja glavnog urednika nakladnik mora pribaviti mišljenje uredništva, ako statutom medija nije drugačije određeno.

(2) Glavni urednik odgovoran je, u skladu sa zakonom, za sve objavljene informacije. Odgovornost glavnog urednika odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije (izbor naslova, podnaslova, teksta ispod fotografije i slično).

Članak 25.

(1) Za glavnog urednika može biti imenovana osoba koja ispunjava opće uvjete propisane zakonom i statutom medija.

(2) Glavnim urednikom ne može biti imenovana osoba koja uživa imunitet od kaznene odgovornosti.

IV. PRAVA I OBVEZE NOVINARA

1. Statut medija

Članak 26.

(1) Odnosi između nakladnika, glavnog urednika i novinara te njihova međusobna prava i obveze utvrđuju se statutom medija.

(2) Statut medija je samoregulativni akt kojim se osobito utvrđuje način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnog urednika, sloboda rada i odgovornost novinara, te uvjeti i postupak po kojem glavni urednik i urednici imaju pravo na ostavku uz pravičnu otpremninu u slučajevima takve promjene u vlasničkoj ili upravljačkoj strukturi medija koja dovodi do bitne promjene u programskoj osnovi ili programskom sadržaju toga medija (tzv. klauzula savjesti).

(3) Statut medija donose nakladnik i predstavnik novinara uz prethodnu suglasnost većine ukupnoga broja novinara medija. Novinari biraju svoga predstavnika većinom glasova.

(4) Ako nakladnik i predstavnik novinara statut medija ne donesu u roku od šest mjeseci od početka rada medija, statut će na zahtjev predstavnika novinara, u roku od tri mjeseca od dana primitka zahtjeva, donijeti arbitraža sastavljena od jednakog broja zastupljenih predstavnika udruga nakladnika i novinarskih udruga.

(5) Nakladnik je dužan sa svakom osobom od koje naručuje novinarski prilog prethodno zaključiti ugovor u skladu s propisima i statutom medija. Ugovorom se uređuju i autorska prava vezana za novinarski prilog.

(6) Novinarskim prilogom iz stavka 5. ovoga članka smatraju se objavljeni pisani, izgovoreni, slikovni, ili on-line: izvještaj, vijest, komentar (bilješka ili osvrt, društvena kronika, članak, recenzija), kritika, karikatura, esej, intervju, reportaža (putopis, crtica, featrue – fičer), te naslovi i najave. Novinarskim prilogom smatraju se i specijalistički poslovi i žanrovi kao što su redaktura, fotografija, fotovijest, fotoreportaža, fotomontaža i fotokarikatura.

(7) Nakladnik je dužan voditi posebnu evidenciju o ugovorima iz stavka 5. ovoga članka.

2. Pravo novinara na izražavanje stajališta

Članak 27.

(1) Novinar ima pravo izražavati stajalište o svim događajima, pojavama, osobama, predmetima i djelatnostima.

(2) Novinaru se ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaća ili izmijeniti položaj u uredništvu, odnosno umanjiti ili obustaviti od isplate ugovorena naknada ili njezin dio zbog iznošenja stajališta.

(3) Ako novinar u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je otkaz ugovora o radu, umanjenje plaće ili izmijenjen položaj u uredništvu, odnosno umanjenje ili obustavljanje od naplate ugovorene naknade posljedica izražavanja stajališta iz stavka 1. ovoga članka, teret dokazivanja je na nakladniku.

3. Pravo novinara da odbije izvršiti nalog

Članak 28.

(1) Novinar ima pravo odbiti pripremiti, napisati ili sudjelovati u oblikovanju priloga čiji se sadržaj protivi pravilima novinarske struke i etike, o čemu se pisano očituje glavnom uredniku.

(2) Ako novinar odbije izvršiti nalog jer bi izvršenjem naloga prekršio pravila novinarske struke, poslodavac mu ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaću ili izmijeniti položaj u uredništvu.

(3) Ako novinar u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je otkaz ugovora o radu, umanjenje plaće ili izmijenjen položaj u uredništvu posljedica odbijanja izvršenja naloga iz stavka 1. ovoga članka, teret dokazivanja je na nakladniku.

4. Zaštita ugleda autora

Članak 29.

(1) Programski sadržaj u kojem je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom autora bez njegova pristanka.

(2) Za programski sadržaj objavljen suprotno stavku 1. ovoga članka odgovara glavni urednik.

(3) Ako je programskim sadržajem objavljenim suprotno stavku 1. ovoga članka povrijeđen ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

5. Zaštita izvora informacije

Članak 30.

(1) Novinar nije dužan dati podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti.

(2) Pravo novinara iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na glavnog urednika, urednike i autore objavljenih priloga koji nisu novinari.

(3) S podatkom o neimenovanom izvoru informacije novinar je prije objavljivanja dužan upoznati glavnog urednika na način utvrđen statutom medija. U tom se slučaju sve odredbe o zaštiti izvora informacije primjenjuju i na glavnog urednika.

(4) Državno odvjetništvo može, kada je to ograničenje nužno radi interesa nacionalne sigurnosti, teritorijalne cjelovitosti i zaštite zdravlja, podnijeti nadležnom sudu zahtjev da naloži novinaru da iznese podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti.

(5) Sud može naložiti novinaru da iznese podatke o izvoru objavljene informacije ili informacije koju namjerava objaviti, ako je to nužno radi zaštite javnog interesa, a radi se o naročito značajnim i ozbiljnim okolnostima i neprijeporno je utvrđeno:

– da ne postoji razumna alternativna mjera otkrivanju podataka o izvoru informacije ili da je tijelo iz stavka 4. ovoga članka koje traži objavu podataka o izvoru informacije tu mjeru već iskoristilo i

– da na zakonu osnovani interes javnosti za otkrivanje podataka o izvoru informacije jasno prevladava nad interesom zaštite izvora informacije.

(6) Sud će, cijeneći okolnosti slučaja, isključiti javnost u tijeku postupka iznošenja podataka, te upozoriti prisutne osobe da su dužni kao tajnu čuvati sve što su u postupku saznali, kao i na posljedice odavanja tajne.

V. JAVNOST VLASNIŠTVA

1. Transparentnost vlasničke strukture

Članak 31.

Dionice nakladnika koji obavlja djelatnost javnog informiranja moraju glasiti na ime.

Članak 32.

(1) Nakladnici su dužni do 31. siječnja svake kalendarske godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti podatke o tvrtki i sjedištu, odnosno imenu i prezimenu te prebivalištu svih pravnih i fizičkih osoba koje su neposredno ili posredno imatelji dionica ili udjela u toj pravnoj osobi s podatkom o postotku dionica ili udjela.

(2) Svaki je nakladnik dužan u roku iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Hrvatskoj gospodarskoj komori ovjerene preslike isprava o stjecanju dionica ili udjela u tom nakladniku tijekom prethodne godine. Isprave o stjecanju ne dostavljaju se za dionice i udjele do 1% vrijednosti kapitala.

(3) Za osobe iz stavka 1. ovoga članka nakladnici su dužni dostaviti podatke o tome drže li te osobe za sebe ili drugoga dionice i/ili udjele u drugim poduzetnicima na koje se primjenjuje ovaj Zakon i podatke o tome jesu li te osobe članovi uprave, nadzornih odbora ili upravnih vijeća u poduzetnicima na koje se primjenjuje ovaj Zakon.

(4) Nakladniku koji ne izvrši obvezu iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka Hrvatska gospodarska komora uputit će pisano upozorenje s navođenjem mogućih sankcija za neizvršenje obveze.

(5) Podatke iz stavka 1. ovoga članka nakladnik je obvezan objaviti u »Narodnim novinama« do 28. veljače svake kalendarske godine. Podaci o dioničarima i nositeljima udjela do 1% vrijednosti kapitala objavljuju se zbirno.

(6) Zabranjuje se prikrivanje vlasničke strukture nakladnika ili vlasništva stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika bilo kojim pravnim poslom. Pravni poslovi kojima se prikriva vlasnička struktura nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u nakladniku su ništetni.

2. Udjeli stranih osoba

Članak 33.

Odredbe o ograničenju vlasništva utvrđene zakonom primjenjuju se i na strane pravne i fizičke osobe bez obzira na to u kojoj državi imaju svoje sjedište, odnosno prebivalište, osim ako je zakonom određeno drugačije.

3. Dostava izvještaja o poslovanju medija

Članak 34.

(1) Nakladnici su dužni do 30. travnja svake godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti izvješće o financijskom poslovanju za prethodnu godinu, koje sadrži podatke o prihodu i tržišnom udjelu kojeg su ostvarili na tržištu čitatelja i/ili gledatelja i/ili slušatelja, te podatke o prihodu i tržišnom udjelu koje su ostvarili na tržištu oglašavanja, kao i podatke o oglašivačima ili marketinškim agencijama putem kojih je ostvareno više od 10%

godišnjega marketinškog prihoda nakladnika.

(2) Tvrtke za distribuciju medija dužne su Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti podatke o ugovorima o distribuciji s nakladnicima i opće uvjete poslovanja koji se odnose na distribuciju programa elektroničkih medija i općeinformativnog tiska čija prodana naklada prelazi tri tisuće primjeraka, ako se taj tisak prodaje na tržištu više gradova ili županija, odnosno ako prelazi tisuću primjeraka kada se radi o tisku na lokalnom tržištu.

(3) Podatke o ostvarenom ukupnom prihodu i prosječno prodanoj nakladi odnosno prosječnoj slušanosti ili gledanosti u protekloj godini, nakladnik je obvezan objaviti u svom mediju do 30. travnja svake kalendarske godine.

4. Zaštita tržišnog natjecanja

Članak 35.

Na nakladnike, pravne osobe koje obavljaju poslove distribucije medija, kao i na druge pravne osobe koje obavljaju poslove u vezi s javnim informiranjem primjenjuju se propisi o zaštiti tržišnog natjecanja.

Članak 36.

(1) Nakladnici sudionici koncentracija poduzetnika obvezni su podnijeti prijavu namjere provedbe koncentracije u obliku i na način utvrđen propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

(2) Obveza podnošenja prijave nastaje neovisno o tome jesu li u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti iz članka 22. stavka 4. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja.

(3) Prijava iz stavka 1. ovoga članka podnosi se Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja.

(4) Koncentraciju poduzetnika prijavljenu u skladu s odredbama ovoga članka, Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja ocjenjivat će sukladno propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.

Članak 37.

(1) Nedopuštena je svaka koncentracija poduzetnika na tržištu naklade općeinformativnih dnevnika odnosno na tržištu općeinformativnih tjednika kojom bi tržišni udjel sudionika konkretne koncentracije poduzetnika na tržištu nakon njene provedbe prelazio 40% ukupno prodane naklade općeinformativnih dnevnika odnosno tjednika u Republici Hrvatskoj.

(2) Nakladnik s nedopuštenom koncentracijom iz stavka 1. ovoga članka ne može stjecati dionice ili udjele u nakladniku općeinformativnog dnevnika odnosno tjednika.

5. Distribucija tiska

Članak 38.

(1) Distributeri tiska obvezni su utvrditi i objaviti na uobičajeni način Opće uvjete za distribuciju tiska te ne smiju odbiti distribuciju tiska drugog nakladnika koji to zatraži i izjavi da prihvaća objavljene Opće uvjete.

(2) Distributer tiska ima pravo odbiti distribuciju medija bez impresuma. Preuzimanjem u distribuciju medija koji ne sadrži impresum distributer uz nakladnika toga medija preuzima odgovornost za informacije objavljene u tom mediju.

(3) Distributeri – kolporteri mogu na ulici prodavati samo tisak. Ostale uvjete prodaje putem kolportera, kao što su vrijeme i lokacije kolporterske prodaje tiska, propisat će gradsko, odnosno općinsko vijeće, u skladu sa zakonom.

(4) Distributeri tiska su dužni do 30. travnja svake godine Hrvatskoj gospodarskoj komori dostaviti izvješće o financijskom poslovanju ostvarenom distribucijom tiska za prethodnu godinu, te podatke o broju prodanih primjeraka pojedinog tiska putem njegove distributivne mreže ili ugovora o maloprodaji.

Članak 39.

(1) Zabranjeno je javno izlaganje i oglašavanje tiskovina s naslovnicom pornografskog sadržaja. Ova se zabrana ne odnosi na prodaju pornografskih tiskovina u posebnim prodavaonicama.

(2) Tiskovina pornografskog sadržaja mora imati vidno upozorenje da sadrži pornografiju, kao i upozorenje da je njezina distribucija zabranjena maloljetnim osobama.

VI. OBJAVLJIVANJE ISPRAVAKA I ODGOVORA

1. Pravo na ispravak objavljene informacije

Članak 40.

(1) Svatko ima pravo od glavnog urednika zahtijevati da bez naknade objavi ispravak objavljene informacije kojom su bila povrijeđena njegova prava ili interesi. Pravo na ispravak imaju i pravne osobe i druge organizacije i tijela, ako su informacijom bila povrijeđena njihova prava i interesi. Svrha ispravaka je ispravljanje netočne ili nepotpune informacije.

(2) Objava ispravka može se zahtijevati u roku od 30 dana od objave informacije.

(3) Zahtjev za ispravak podnosi se glavnom uredniku u pisanoj formi. Zahtjev mora biti obrazložen i potpisan od strane podnositelja, te sadržavati sve potrebne podatke o podnositelju i njegovoj adresi.

(4) Pod pojmom ispravak ne misli se samo na ispravak u užem smislu, odnosno ispravljanje pogrešnih tvrdnji ili netočnih navoda u objavljenoj informaciji, već i na iznošenje činjenica i okolnosti kojima povrijeđeni pobija ili s namjerom pobijanja bitno dopunjuje navode u objavljenom tekstu.

(5) Znanstvena ili umjetnička kritika ne daje pravo na ispravak osim ako se njima ne ispravljaju netočni ili uvredljivi navodi.

(6) Ne može se zahtijevati ispravak ako je medij do dana podnošenja zahtjeva za ispravak već sam objavio ispravak iste

informacije. Ako podnositelj zahtjeva za ispravak smatra da medij nije na odgovarajući način objavio ispravak, može zahtijevati ostvarenje svoga prava sukladno ovom Zakonu.

(7) Ako je osoba na koju se odnosi informacija umrla, pravo na objavljivanje ispravka i pravo odgovora imaju njezina djeca, posvojenici, bračni drug, roditelji, posvojitelji, braća i sestre, ili pravna osoba ako se informacija odnosi na djelatnost pokojnika u vezi s tom pravnom osobom.

Članak 41.

(1) Ispravak se mora objaviti bez promjena i dopuna na istom ili istovrijednom mjestu programskog prostora i na isti ili istovrijedan način na koji je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi. Ispravak ne smije biti nerazmjerno dulji od informacije, odnosno od dijela informacije na koji se odnosi. Ispravak se može objaviti u izmijenjenom obliku samo ako na to pristane podnositelj zahtjeva. Ispravak se mora objaviti na način da je iz naslova vidljivo da se radi o ispravku. Ispravak se bez suglasnosti podnositelja zahtjeva ne smije objaviti među reagiranjima ili pismima čitatelja, odnosno gledatelja ili slušatelja.

(2) U programima radija i televizije ispravak se daje u pisanom obliku te se objavljuje čitanjem u istom programu i terminu u kojem je objavljena informacija na koju se ispravak odnosi ili u istoj vrsti programa istovjetne gledanosti.

(3) Vijeće za elektroničke medije propisat će pravila za ostvarivanje prava na ispravak u programima radija i televizije na način koji odgovara prirodi tih medija, ali tako da se u najvećoj mogućoj mjeri poštuju odredbe o pravu na ispravak i odgovor propisane ovim Zakonom.

(4) U elektroničkim publikacijama ispravak i informacija na koju se odnosi označit će se i povezati linkom.

Članak 42.

(1) Tko zahtijeva objavu ispravka mora jasno navesti informaciju, odnosno podatak na koju se ispravak odnosi i nadnevak njezine objave.

(2) Ispravak mora biti objavljen u prvom, a ako stigne prekasno, u drugom izdanju, odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka. U vrijeme izborne promidžbe ispravak mora biti objavljen u prvom izdanju, odnosno programskom sadržaju medija nakon primitka ispravka.

(3) U istom izdanju, odnosno programskom sadržaju medija ne može se zajedno s ispravkom objaviti i komentar tog ispravka ili odgovor na ispravak. Na komentar ispravka ili odgovora na ispravak primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o pravu na ispravak.

(4) Glavni urednik je dužan objaviti ispravak, izuzev ako:

– se traženi ispravak ne odnosi na informaciju na koju se poziva zainteresirana osoba,

– u traženom ispravku nisu navedene činjenice niti okolnosti u vezi s navodima o informaciji,

– bi objava ispravka bila u suprotnosti sa zakonom i dobrim običajima,

– zahtjev za objavu ispravka nije potpisao podnositelj zahtjeva, odnosno ovlaštena osoba državnog tijela ili pravne osobe,

– je traženi ispravak nerazmjerno duži od informacije u kojoj su navodi radi kojih se ispravak traži, odnosno od dijela informacije na koji se neposredno odnosi, osim ako se ispravak odnosi na klevetničke ili uvredljive navode,

– bi objavljivanje ispravaka prouzročilo odgovornost nakladnika za štetu,

– je ispravak napisan na jeziku koji nije istovjetan jeziku na kojem je objavljena osporavana informacija,

– je zahtjev za ispravak informacije podnesen nakon proteka roka iz članka 40. stavak 2. ovoga Zakona,

– se radi o znanstvenoj ili umjetničkoj kritici, izuzev ispravaka netočnih podataka ili uvredljivih navoda,

– je druga ovlaštena osoba na istu informaciju ranije podnijela ispravak istoga sadržaja,

– je zahtjev za objavu ispravka istoga sadržaja kao i zahtjev za ispravak povodom kojega se vodi spor pred sudom zbog odbijanja ili neodgovarajućeg načina objave ispravka.

(5) Glavni urednik dužan je u slučaju iz stavka 4. ovoga članka pisano obavijestiti tražitelja o razlozima neobjavljivanja ispravaka, a u roku propisanom za objavu ispravka.

Članak 43.

(1) Nakladnik je dužan čuvati zapise svih objavljenih programskih sadržaja najmanje 60 dana od njihove objave te za zainteresiranu osobu na njezin trošak osigurati odgovarajuću presliku pojedinog zapisa i to najkasnije u roku od tri dana od primitka pisanog zahtjeva zainteresirane osobe.

(2) Preslika iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se zainteresiranoj osobi isključivo za osobnu upotrebu. Nije dopušteno umnožavanje niti javno objavljivanje preslike, bez suglasnosti nakladnika osim u okviru sudskog postupka.

(3) U slučaju da nakladnik nije sačuvao zapis iz stavka 1. ovoga članka smatra se da je objavio informaciju za koju se zahtijeva ispravak.

Članak 44.

Ako zainteresirana osoba u roku od osam dana od objave

informacije pisano obavijesti da će zahtijevati objavu ispravka, glavni urednik je dužan čuvati presliku informacije na koji se zahtjev za ispravak odnosi sve dok se traženi ispravak ne objavi, odnosno ne dovrši sudski postupak koji se vodi u vezi s objavom sporne informacije, odnosno dok ne proteknu zakonom propisani rokovi za ostvarivanje prava na ispravak ili sudsku zaštitu.

Članak 45.

Objava ispravka može se zahtijevati i kada je informacija bila objavljena putem medija koji je u međuvremenu prestao djelovati. Podnositelj zahtjeva za ispravak može od ondašnjeg nakladnika, odnosno od njegovoga pravnog sljednika zahtijevati da na svoj trošak osigura objavu ispravka u određenom drugom mediju koji je po opsegu i kvaliteti prenošenja sadržaja programa usporediv s prvim.

Članak 46.

(1) Ako glavni urednik ne objavi ispravak u roku i na način određen zakonom, podnositelj zahtjeva za ispravak ima pravo podnijeti tužbu protiv glavnog urednika kod općinskog suda na čijem se području nalazi sjedište, odnosno stalno prebivalište nakladnika medija putem kojega je bila objavljena informacija na koju se ispravak odnosi.

(2) Tužba se može podnijeti najkasnije u roku od 30 dana od proteka roka za objavu ispravka, odnosno od dana kada je ispravak bio objavljen na način koji nije bio sukladan Zakonu.

Članak 47.

(1) Sudski sporovi o objavi ispravka rješavaju se po hitnom postupku.

(2) U sporovima za objavu ispravka prvo ročište glavne rasprave mora se održati u roku od 8 dana od dana zaprimanja tužbe u sudu.

(3) Tuženik je dužan odgovoriti na tužbu najkasnije na glavnoj raspravi.

(4) U pozivu za prvo ročište sud mora upozoriti tužitelja da će se u slučaju njegova nedolaska na ročište tužba smatrati povučenom, a tuženika da se presuda može donijeti i u njegovoj odsutnosti.

Članak 48.

(1) Rasprava o tužbi za objavu ispravka je ograničena na raspravljanje i dokazivanje činjenica u pogledu tuženikove dužnosti objave ispravka.

(2) Tuženiku je, kao razlog neobjavljivanja ispravka, dopušteno dokazivati točnost činjenica iz objavljene informacije, osim ako je spornom informacijom povrijeđeno pravo na privatnost, zaštićeno na način utvrđen zakonom ili ako se sporna informacija poziva na činjenice obuhvaćene amnestijom, sudskom rehabilitacijom ili revizijom presude.

(3) U sporovima radi objave ispravka sud će odbiti tužbeni zahtjev ako utvrdi da nije povrijeđeno pravo ili interes tužitelja ili je utvrđeno da postoji kakva druga okolnost zbog koje prema zakonu ne postoji obveza objave ispravka.

Članak 49.

Pokretanjem kaznenog postupka radi djela počinjenog objavom informacije na koju se odnosi ispravak, ne prekida se postupak za objavu ispravka.

Članak 50.

Ako se nakon što je podnesena tužba za objavu ispravka promijeni glavni urednik medija, tužitelj može do kraja glavne rasprave preinačiti tužbeni zahtjev i umjesto prvobitnog tuženika tužiti novoga glavnog urednika. Za takvu promjenu tužbenog zahtjeva nije potrebna suglasnost prvobitnog tuženika niti novoga glavnog urednika.

Članak 51.

(1) Sud je dužan donijeti presudu odmah po zaključenju glavne rasprave.

(2) Ovjereni prijepis presude sud dostavlja strankama najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja presude.

(3) Ako sud usvoji tužbeni zahtjev, nalaže presudom tuženiku da je dužan objaviti ispravak u roku i na način određen ovim Zakonom.

(4) Glavni urednik je dužan u objavi ispravka navesti da se radi o objavi na temelju presude i citirati izreku presude.

Članak 52.

(1) Protiv presude prvostupanjskog suda stranke mogu u roku od tri dana od primitka presude podnijeti žalbu nadležnom županijskom sudu.

(2) Žalba se ne dostavlja protivnoj stranci na odgovor. Pravovremenu i dopuštenu žalbu prvostupanjski sud dostavlja sa svim spisima županijskom sudu u roku od dva dana od primitka žalbe.

(3) Županijski sud je dužan odlučiti o žalbi u roku od tri dana od dana primitka žalbe.

(4) Protiv presude županijskog suda dopuštena je revizija.

Članak 53.

Ovjereni prijepis pravomoćne presude kojom je sud naložio objavu ispravka sud dostavlja odmah glavnom uredniku medija putem kojeg je potrebno objaviti ispravak.

Članak 54.

Ako se nakon pravomoćnosti presude kojom se nalaže objava ispravka promijeni glavni urednik medija, presudom utvrđena dužnost objavljivanja ispravka prelazi na novoga glavnog urednika.

Članak 55.

(1) Svaka osoba imenovana u medijima povodom kaznene prijave, istražnog zahtjeva, pokretanja istražnog ili kaznenog postupka ima pravo u roku od tri mjeseca od donošenja odluke o odbacivanju kaznene prijave ili odbijanja istražnog zahtjeva, odnosno pravomoćnog rješenja o obustavi postupka ili pravomoćne oslobađajuće presude zahtijevati od nakladnika objavljivanje informacije o tome.

(2) Na objavljivanje informacije iz stavka 1. ovoga članka shodno se primjenjuju odredbe ovoga Zakona koje se odnose na objavljivanje ispravka informacije.

2. Pravo na odgovor na objavljenu informaciju

Članak 56.

(1) Zainteresirana fizička ili pravna osoba ima pravo podnijeti zahtjev glavnom uredniku da besplatno objavi njegov odgovor na objavljenu informaciju, u kojoj je spomenuto njezino ime, odnosno naziv ili je na neki drugi način s njom u izravnoj vezi.

(2) Pod odgovorom iz stavka 1. ovoga članka smatra se tekst ili poruka istovjetne prirode i duljine kao i objavljena informacija.

(3) U odgovoru se navodima pogodnim za dokazivanje poriču u biti ili bitno nadopunjuju sporni navodi o činjenicama i podacima u objavljenoj informaciji.

Članak 57.

(1) Odgovor se mora objaviti bez izmjena ili dopuna izuzev pravopisnih ispravaka.

(2) Glavni urednik ima pravo od autora prije objave zatražiti skraćivanje odgovora.

(3) Na odgovor se primjenjuju odredbe članka 42. ovoga Zakona, te glavni urednik može odbiti objavu sadržajno jednakih odgovora nakon što je već jednom isti objavio.

(4) Glavni urednik može odbiti objavu odgovora i u slučaju ako se u odgovoru navode očigledno netočni podaci ili tvrdnje i drugi navodi koji su nedvojbeno nepodobni za dokazivanje.

(5) Ako su prema mišljenju glavnog urednika samo neki podaci ili tvrdnje netočni ili nepodobni za dokazivanje, glavni urednik ne smije odbiti objavu bez prethodnog poziva podnositelju zahtjeva za odgovor da te podatke i tvrdnje izuzme iz odgovora.

Članak 58.

U postupku sudske zaštite u pogledu ostvarivanja prava na odgovor na odgovarajući način primjenjuju se odredbe ovoga Zakona koje se odnose na postupak ostvarivanja prava na ispravak.

VII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 59.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 1.000.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavlja djelatnost nakladnika a nije upisana u sudski ili drugi odgovarajući registar sukladno članku 11. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,,

2. u kalendarskoj godini ne obavijesti javnost o informacijama sukladno članku 14. stavku 2. ovoga Zakona,

3. na zahtjev državnih tijela ne objavi bez naknade priopćenje iz članka 19. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona,

4. obavi oglašavanje protivno odredbi članka 20. stavaka 1., 3., 4., 5., 7. i 8. ovoga Zakona,

5. izda dionice koje ne glase na ime suprotno članku 31. ovoga Zakona,

6. niti nakon 15 dana od dana primitka upozorenja iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona, Hrvatskoj gospodarskoj komori ne dostavi podatke i ovjerene preslike isprava iz članka 32. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona,

7. ne objavi podatke iz članka 32. stavka 5. ovoga Zakona u »Narodnim novinama«,

8. prikrije vlasničku strukturu nakladnika ili vlasništvo stjecatelja dionica ili udjela u pravnoj osobi nakladnika suprotno zabrani iz članka 32. stavka 6. ovoga Zakona,

9. ne dostavi do 30. travnja svake godine Hrvatskoj gospodarskoj komori izvješća i podatke sukladno članku 34. stavku 1. i 2. ovoga Zakona ili ne objavi do 30. travnja svake kalendarske godine podatke u svom mediju sukladno članku 34. stavku 3. ovoga Zakona.

10. ne podnese prijavu namjere provedbe koncentracije poduzetnika iz članka 36. stavka 1. ovoga Zakona,

11. stječe dionice ili udjele u nakladniku općeinformativnog dnevnika, odnosno tjednika suprotno članku 37. stavku 2. ovoga Zakona,

12. ne utvrdi i ne objavi Opće uvjete za distribuciju tiska ili odbije preuzeti u distribuciju tisak protivno članku 38. stavku 1. ovoga Zakona,

13. nakladnik koji objavom programskog sadržaja povrijedi prava djece i mladeži iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba obrtnik i trgovac pojedinac, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.

(4) Ako prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka počini fizička osoba, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 60.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. novinski nakladnik koji na svakome primjerku novina ili druge tiskovine ne otisne impresum, sukladno članku 15. stavku 1. ovoga Zakona,

2. nakladnik koji s osobom od koje naručuje novinarski prilog ne zaključi ugovor sukladno članku 26. stavku 5. ovoga Zakona,

3. nakladnik koji novinaru otkaže ugovor o radu, umanji plaću, odnosno ugovorenu naknadu ili izmijeni položaj u uredništvu suprotno članku 27. stavku 2. i članku 28. stavku 2. ovoga Zakona,

4. koja organizira distribuciju tiska putem kolportera suprotno članku 38. stavku 3. ovoga Zakona,

5. koja javno izlaže i oglašava tiskovine pornografskog sadržaja suprotno članku 39. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,

6. nakladnik koji ne sačuva zapise svih objavljenih programskih sadržaja u propisanom roku, sukladno članku 43. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba obrtnik i trgovac pojedinac, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 61.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 60.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. novinski nakladnik koji ne prijavi novine ili drugi tisak Hrvatskoj gospodarskoj komori, sukladno članku 12. stavku 1. ovoga Zakona,

2. distributer tiska koji ne podnese prijavu iz članka 12. stavka 4. ovoga Zakona ili istoj ne priloži propisane priloge,

3. novinski nakladnik, odnosno distributer tiska koji Hrvatskoj gospodarskoj komori ne prijavi promjenu podataka navedenih u prijavi novina u roku od osam dana od dana nastanka promjene, sukladno članku 12. stavku 8. ovoga Zakona,

4. nakladnik koji uz informaciju prenesenu iz drugih domaćih i inozemnih medija ne naznači izvor, sukladno članku 18. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 8.000,00 kuna.

(3) Ako prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počini fizička osoba obrtnik i trgovac pojedinac, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 30.000,00 kuna.

Članak 62.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 40.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ovlaštena osoba u tijelu ili osobi koja novinaru uskrati informaciju iz djelokruga toga tijela suprotno članku 6. stavcima 2. i 4. ovoga Zakona,

2. glavni urednik koji dozvoli objavu podataka koji mogu otkriti identitet svjedoka ili oštećenika kaznenog djela, suprotno članku 16. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona,

3. glavni urednik ako uredničkom obradom teksta, a osobito naslovom bitno promijeni sadržaj ili smisao informacije objavljene u javnome glasilu, suprotno članku 24. stavku 2. ovoga Zakona,

4. glavni urednik koji pisano ne obavijesti tražitelja o razlozima neobjavljivanja ispravka, sukladno članku 42. stavku 5. ovoga Zakona,

5. osoba koja umnoži ili javno objavi presliku zapisa suprotno zabrani iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona, bez suglasnosti nakladnika,

6. glavni urednik koji na temelju pravomoćne presude ne objavi ispravak informacije ili ga ne objavi na propisani način, sukladno članku 51. stavku 4. ovoga Zakona.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 63.

Odredbe ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju na programe inozemnih novinskih agencija ako posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 64.

Nakladnici su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladiti svoj rad, poslovanje i opće akte s odredbama ovoga Zakona.

Članak 65.

Vijeće za elektroničke medije dužno je u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravila iz članka 41. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 66.

Ministarstvo vanjskih poslova vodi upisnik i obavlja sve poslove u svezi s upisom, odnosno brisanjem upisa inozemnih

dopisništava, stalnih inozemnih dopisnika i stalnih službenika inozemnih dopisništava, propisanih posebnim zakonom.

Članak 67.

(1) Pravilnik iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona ministar je dužan donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Sredstva za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija za obveze propisane člankom 5. ovoga Zakona osigurat će se u državnom proračunu.

Članak 68.

(1) Nadležno ministarstvo predat će Hrvatskoj gospodarskoj komori Upisnik prijave tiska u roku od trideset dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do primopredaje Upisnika iz stavka 1. ovoga članka, nadležno ministarstvo dužno je zaprimati i rješavati prijave tiska.

Članak 69.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o javnom priopćavanju (»Narodne novine«, br. 83/96., 105/97., 143/98., 20/00. i 96/01.).

Članak 70.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Zakon o medijima (Narodne novine, br. NN 59-1324/2004), objava od 10.5.2004, na snazi od 18.5.2004

Zakon o izmjenama i dopunama Zakon o medijima (Narodne novine, br. NN 84-1795/2011), objava od 20.7.2011, na snazi od 28.7.2011

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o medijima (Narodne novine, br. NN 81-1707/2013), objava od 29.6.2013, na snazi od 7.7.2013